

Henta fram lokal brisling- historie

Lars B. Skipevåg (t.v.) og Tomas Finnvik kåserte om brislingfisket på Vindafjordmuseet i Vikedal.

**Lars B. Skipevåg og Tomas Finnvik
snakka om brisling som både
fattigmannskost og gullgruve.**

ANITA HAUGLAND

— Eg blei beden om å kåsera her i dag fordi: Lars hadde meldt forfall. Han var den første eg møtte då eg kom hit i dag, så no sit me her begge to, humrar Tomas Finnvik, når han skal gå i gang med kåseriet om brislingfisket i inndeal av Vindafjord.

Tonen er lett. Publikum ler. Finnvik kan fortelje at du for i tida fekk brisling nok til fleire dagar med middag, for berre 10 øre.

Brisling var fattigmannskost då, men statusen blei heva då ein kunne pakka sardiner i hermetikkbokser. Dette skapte mange arbeidsplassar, fortel Finnvik. Tidlegare var det hermetikkfabrikk både i Ølen og i Skånevik.

Raud tråd

Vindafjordmuseet inviterte søndag til aktivitetsdag for store og små, med sild som hovudtema. I tillegg til å høyrer kåseri, kunne dei frammette handla seg silderrettar og lefser i kafeen, barna fekk vera med å laga fisk og sjødryr til eit akvarium, det var natursti, forteljarstund og ein stasjon der ein kunne laga oppheng til lykter eller blomar i makramé.

Harald Hundseid frå Vikedal tak utfordringa om å leggja ni (gummi-)sardinor oppi ein hermetikkboks.

— Når du lagar makramé brukar du tauverk og knutar, som har ein parallel til sjøfartshistoria. Difor har me denne aktiviteten her i dag, fortel Monica Haugan, formidlar ved Vindafjordmuseet.

Ho er godt nögd med oppmøtet denne dagen.

— Me var usikre på kor mange som ville komma, med tanke på at me må ha strenge reglar på grunn av korona. Målet var rundt 30-40, men me har hatt over 50 besøkande, fortel Haugan.

Oppvaksne på fisk

— Du hadde ikkje hatt til salt i grauten ein gong med dette tempoet. Damene som jobba på hermetikkfabrikken var raske, seier Harald Hundseid frå Vikedal, med eit smil om munnen.

Han snakkar til Kjell Rønnevik (88), som har teke utfordringa om å leggja ni (gummi-)sardinor oppi ein hermetikkboks.

Eg var ikkje alltid like begeistra for sild då eg var liten, men no synest eg det er godt

KJELL RØNNEVIK (88)

Foto: ANITA HAUGLAND

Pappa Vidar Særsten tok med seg tvillingane Kristin og Johanna (16 mnd.) på aktivitetsdag på museet.

Brørne Gustav (4) og Magnus (18 mnd.) Lien frå Vikedal var innom akvarieavdelinga for å laga figurar til akvariet.

Magnus Lien (18 mnd.) klappar entusiastisk i hendene etter at han har sett på plass plastellifiske han har vore med og laga, i akvariet.

Museumsformidlar Monica Haugan fortel at musea som ligg under Haugalandsmuseet har ei overordna opp-

Når ein lagar makramé brukar ein knutar, som har ei lenke til fiskehistoria. Difor fekk dei frammette hove til å laga makramé denne sondagen. Denne lyta er laga av Molli Hundseid (2), i samarbeid med mamma Solgunn Listol.

Tillaginga

Harald Hundseid hugsar godt då familien handla inn fisk då han var liten.

— Me kjøpte fire heilkassar i slengen. Den ferske silda flekte me i fjøset, der det var litt temperatur. Etterpå salta me ho i tonner før ho blei røykt i eldhuset, fortel Hundseid.

— Eg veit ikkje om eg hadde fått på lokket, seier Rønnevik, når han er ferdig.

Han fortel at han har ete mykje fisk i oppveksten.

— Eg var ikkje alltid like begeistra for sild då eg var liten, men no synest eg det er godt. Dessutan er det sunt med fisk, seier Rønnevik, som trur kosten har mykje å seiha for helsa.

— Eg nærmar meg 90 år, og eg har vore oppteken av å få i meg tre ting: Mjølk, fisk og poteter. Dei unge i dag skal vel helst ikkje ha noko av dette, seier 88-åringen.

For å vita kor saltlaken skulle vera, hadde dei éin regel.

— Når ei potet med ein 4-toms spiker i flaut opp av vatnet, var laken salt nok, minnast han.

Sidan han er oppvaksen i ein søskensflokk på elleve, gjekk det mykje mat.

— Me kokte ei heil bøtte med poteter kvar dag, fortel han.

Aktivitet for dei små

— Eg skal laga ein kjempestor fisk etterpå, seier Gustav Lien (4) frå Vikedal.

Han sit inne på «akvariumsavdelinga» på Vindafjordmuseet, og er i ferd med å laga plastelina-fiskar. Dei skal han pynta med i akvaria som står i vindauge.

— Me laga akvariet til i dag, sidan sild var tema for aktivitetsdagen, fortel Marta Åstrand, frå formidlar-teamet i Haugalandsmuseet.